

Conceptverslag van het overleg met de Klankbordgroep (KBG) gehouden op 8 juni 2022 op kantoor Bellevue, Utrechtseweg 68 te Arnhem.

Aanwezig van de zijde van aandeelhouders:

provincie Gelderland

de heer 5.1.2e 5.1.2e

provincie Friesland

de heer 5.1.2e

provincie Noord-Holland

de heer 5.1.2e

Nuval-platform

de heer 5.1.2e

gemeente Amsterdam

mevrouw 5.1.2e 5.1.2e

Aanwezig van de zijde van de Raad van Bestuur:

de heer 5.1.2e 5.1.2e

Overige aanwezigen:

de heer 5.1.2e

mevrouw 5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

mevrouw 5.1.2e 5.1.2e (notulist)

Afwezig met kennisgeving:

5.1.2e

1. Opening en vaststelling agenda

De heer 5.1.2e opent het overleg en heet iedereen welkom. Er zijn afmeldingen ontvangen van de heren 5.1.2e en 5.1.2e. De voorgestelde agenda is akkoord.

2. Mededelingen

De heer 5.1.2e doet de volgende mededelingen:

- de netbeheerder hebben een quick-scan van het regeerakkoord opgesteld. Kernboodschap is dat de doelstellingen alleen haalbaar zijn met krachtig ingrijpen van de overheid en d.m.v. een nieuwe set aan transitie spelregels. De quick-scan wordt gedeeld met de KBG op het moment dat deze wordt gepubliceerd (**actiepunt**);
- de invoering van de nieuwe Energiewet is opnieuw vertraagd. De nieuwe beoogde ingangsdatum is 1 juli 2024 (was 1 januari 2024);
- minister Jetten is voornemens om in de Wet Collectieve Warmtevoorziening een verplichting voor publiek eigenaarschap van warmtenetten te introduceren, waarbij in ieder geval de infrastructuur in publieke handen moet zijn. Volgend op dit voornemen heeft EZK twee onderzoeken gestart naar wat er nodig is om voldoende publieke realisatiekracht te verzekeren, waarvan publicatie voor de zomer wordt verwacht. Ook de netbeheerders voeren een onderzoek uit om in beeld te brengen wat de financiële en operationele impact is als netwerkbedrijven inderdaad een prominente rol krijgen in de uitrol van warmtenetten. De heer 5.1.2e 5.1.2e vraagt of de infrastructuur uitsluitend in publieke handen mag zijn. De heer 5.1.2e geeft aan dat dat wel de insteek van de minister is, maar e.e.a. nog niet definitief is;
- Alliander is voornemens om dit jaar een groene obligatielening van € 500-700 miljoen uit te geven;
- Moody's heeft de kredietbeoordeling van Alliander gepubliceerd. Het betreft een reguliere update naar aanleiding van de jaarcijfers over 2021. Moody's heeft de lange termijn rating van Aa3 met stable outlook en de korte termijn rating van P-1 van Alliander herbevestigd.

3. Conceptverslag overleg KBG d.d. 23 maart 2022

Er zijn geen tekstuele of inhoudelijke opmerkingen en het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Gesprekken met het Rijk over versterking eigen vermogenspositie regionale netwerkbedrijven

De heer 5.1.2e geeft een toelichting op de stand van zaken. Naar aanleiding van de Stuurgroep van 17 mei jl. wordt gewerkt aan een viertal producten, te weten:

- een analyse van de verplichting om al het nieuwe eigen vermogen via de holding te laten lopen versus een model waarbij bestaande of nieuwe provinciale en gemeentelijke aandeelhouders nog steeds direct in 'hun' netwerkbedrijf kunnen investeren. Posities (Rijk versus netwerkbedrijven en aandeelhouders) liggen nog uit elkaar;
- de uitgangspunten van het Rijk (m.n. ten aanzien van de governance en moment en wijze van instappen);;

- de concept Kamerbrief. We zullen op korte termijn een concept van de oplegbrief met de heren **5.1.2f** **5.1.2e** en **5.1.2e** delen, die we als netwerkbedrijven willen gebruiken om alle aandeelhouders over de Kamerbrief en het bredere proces te informeren, en
- de onderhandelingsstructuur en planning, waarover de adviseurs met elkaar in gesprek zijn..

Al met al laten veel van de stukken op zich wachten. Er zit weinig tijd tussen het moment dat het Rijk met de uitgangspunten en de concept Kamerbrief komt en de Stuurgroep van 20 juni. Dit maakt de voorbereiding en standpuntbepaling vóór de stuurgroep (zeer) uitdagend. De heer **5.1.2f** **5.1.2e** merkt op dat er op 14 juni een Grootaandeelhoudersoverleg in eigen kring plaatsvindt. Deze is bedoeld om de stukken van de Stuurgroep van 20 juni voor te bespreken. Dat wordt lastig als die stukken er niet zijn.

De heer **5.1.2e** vraagt of de inhoudelijke stukken besproken moeten zijn voordat de Kamerbrief uitgebracht wordt. Of gaat de brief alleen over de procesgang? De heer **5.1.2e** geeft aan dat de insteek van de brief naar verwachting is om in brede zin naar het proces en de onderzochte instrumenten te kijken en vervolgens in te gaan op het meest kansrijke instrument om tot een structurele oplossing te komen, waarbij het Rijk aangeeft hierover serieus in gesprek te willen gaan met de netwerkbedrijven en de aandeelhouders. Daarbij zal naar verwachting ook ingegaan worden op het verdere proces.

5. Update relevante investeringsprojecten buiten Liander

De heer **5.1.2e** geeft aan dat een van de afspraken die in het kader van Kavera is gemaakt, is dat we ieder voorjaar een update geven van de relevante investeringsprojecten buiten Liander, met als doel de KBG en het GAO optimaal geïnformeerd te houden.

De heer **5.1.2e** gaat allereerst in op de maatschappelijke opdracht (missie) en strategie van Alliander. Dit laatste doet hij aan de hand van de vier pijlers en het fundament.

Aansluitend gaat hij in op de activiteiten die Alliander onderneemt om de strategie te realiseren. Over hoe we werk voorkomen, het net beter benutten en meer werk maken is tijdens de AvA al veel gezegd. Dat richt zich in sterke mate op onze elektriciteitsnetten. Maar Alliander is meer dan dat en vanuit onze rol als medeontwerper van het energiesysteem van de toekomst werken we vanuit verschillende onderdelen binnen Alliander aan een toekomstbestendig en integraal energiesysteem.

Vervolgens geeft de heer **5.1.2e** een overzicht van de strategische activiteiten binnen Alliander

De aanscherping van de strategie van Alliander en de herijkte aannemerijstrategie heeft recentelijk geleid tot de verkoop van Stam & Co aan de Van Gelder Groep. De afgelopen twee jaar hebben we duidelijke keuzes gemaakt om activiteiten te organiseren rondom onze kerntaak, dat wil zeggen huidig of toekomstig netbeheer. Dit heeft onder meer geleid tot een rationalisatie van de Duitsland portefeuille. In het afgelopen jaar heeft Alliander AG 75% van haar aandelen in 450connect verkocht en is met een dochteronderneming van de deelstaat Berlijn overeenstemming bereikt over de overdracht van de activiteiten op het gebied van verkeerregelininstallaties in de stad Berlijn. Ook is besloten de contracten voor het onderhoud van openbare verlichting in een aantal steden in Duitsland versneld af te bouwen of over te dragen aan derde partijen. Als gevolg hiervan resteert alleen nog het beheer van een klein elektriciteits- en gasnet in Heinsberg.

De verschillende entiteiten waarmee Alliander werkt aan het energiesysteem van de toekomst:

- Qirion is met name actief in het hoogspanningsdomein en werkt primair voor Liander en Tennet. Qirion levert hiermee een directe bijdrage aan het huidige netbeheer en onder meer via advieswerk op het terrein nieuwe, open netten ook aan het toekomstig netbeheer;
- Firan ontwerpt, realiseert en beheert toekomstbestendige energie-infrastructuren, waarbij het zwaartepunt op warmtenetten ligt. Hiermee levert Firan een directe bijdrage aan het realiseren van nieuwe, open netten en draagt bij aan de strategische doelstelling om infrabeheerder van alle energiedragers te zijn. Op korte termijn verwachten we te kunnen starten met warmteprojecten in Amsterdam Buikslotermeer en Harderwijk. Einde jaar verwachten we een beslissing te kunnen nemen over een groot warmteproject in Haarlem. Als op grond van de nieuwe Warmtewet de warmte-infrastructuur geheel in publieke handen dient te komen, kan dit leiden tot een substantiële opschaling van de warmteactiviteiten;
- ENTRANCE richt zich op marktfacilitering voor huidige en toekomstige, decentrale energiemarkten. Met ENTRANCE bieden we een online platform aan waar opwekkers en verbruikers rechtstreeks energie kunnen uitwisselen. Op het platform kunnen opwekkers zelf bepalen aan wie ze hun opgewekte stroom willen verkopen en tegen welke prijs. Dit is niet alleen interessant voor marktpartijen, zo maken op dit moment verschillende gemeenten gebruik van ENTRANCE om hun eigen duurzaamheidsplannen te realiseren;
- het Telecomcluster bestaat uit Alliander Telecom, Utility Connect en TReNT Glasvezel. Gezamenlijk voorzien deze partijen in de telecomcommunicatiebehoefte van Liander. Belangrijke ontwikkeling op dit terrein

is het door EZK op 8 april jl. gepubliceerde ontwerpbesluit over de 450-MHz-frequentie, die wij gebruiken voor de datacommunicatie met de slimme meters. EZK is voornemens om de frequentieband alsnog tot 1 juli 2035 te vergunnen aan Utility Connect, maar dan voor de helft van de kavel. De andere helft wordt geveild. Mocht in een veiling de andere helft van de kavel inderdaad naar een marktpartij gaan, dan vereist dit nog wel aanpassingen aan een deel van de slimme meters en het netwerk om verstoring in de communicatie te voorkomen. Echter, de kosten daarvan zijn van een totaal andere orde dan wanneer we (vrijwel) alle slimme meters hadden moeten vervangen;

- Kenter levert innovatieve en klantgerichte energiediensten aan bedrijven. Het gaat daarbij primair om meet- en infradiensten (energiemeters en transformatoren), maar ook steeds vaker om integrale energieopslag en laadoplossingen.

Tot slot wordt stil gestaan bij project Schriek. Tijdens de vergadering wordt afgesproken dat alles wat besproken wordt over Schriek vertrouwelijk is en blijft. De KBG-leden geven aan daarmee akkoord te gaan en in lijn met deze afspraak te zullen handelen.

Vervolgens licht de heer 5.1.2e de strategische rationale toe om een eventuele verkoop van Schriek te onderzoeken. In november zal een definitief besluit worden genomen over het al dan opstarten van een verkoopproces. Voor nu is gestart met het onderzoeken van een eventuele verkoop, waarbij parallel de noodzakelijke voorbereidingen worden getroffen voor een eventueel verkoopproces. Om tot een definitief besluit te kunnen komen hanteert de Raad van Bestuur een aantal randvoorwaarden, waaronder dat er een gedragen beeld moet bestaan over de aanwending van de boekwinst van een eventuele verkoop. Daarbij is het - in het licht van de financieringsuitdaging - voor Alliander van belang dat de eventuele boekwinst zoveel als mogelijk aangewend wordt voor versterking van de eigen vermogenspositie en de aandeelhouders een passende compensatie ontvangen voor misgelopen dividendinkomsten.

In een eerste reflectie geven de KBG-leden aan begrip te hebben voor de verschillende afwegingen van de vennootschap. De komende maanden zal er nader over de voorwaarden worden gesproken. Hiertoe zullen – waar nodig - extra overleggen met de KBG en het GAO worden ingepland, zodat er in november een definitief besluit kan worden genomen over het al dan opstarten van een verkoopproces.

6. Reflecties op AvA Alliander d.d. 13 april 2022

De volgende reflecties worden gedeeld:

- insteek om de AvA volgend jaar eventueel te combineren met een symposium wordt positief ontvangen;
- voordeel van een fysieke vergadering is de mogelijkheid om in de wandelgangen e.e.a. af te stemmen;
- de Raad van Commissarissen is niet aan het woord geweest. Dit is het enige moment waarop de aandeelhouders de Raad van Commissarissen elkaar ontmoeten. Wellicht aardig als ook de Raad van Commissarissen aangeeft hoe zij terugblikken op het afgelopen jaar. Deze suggestie zal worden meegenomen.

7. Rondvraag

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

8. Sluiting

De heer 5.1.2e dankt alle aanwezigen voor hun aanwezigheid en inbreng en sluit het overleg.